

Handläggare
Anna Odelby
Telefon: 08-50815022

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd
2025-08-28

Skrivelse om en sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser

Svar på skrivelse från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz m.fl. (M)

Förvaltningens förslag till beslut

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutar att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen

Sammanfattning

Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz m.fl. (M) har inkommit med en skrivelse avseende stadsdelsförvaltningens arbete med att stötta unga som varken arbetar eller studerar (UVAS). Skarpnäcks stadsdelsförvaltning har yttrat sig i ärendet och föreslår till nämnden att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Bakgrund

Stadsdelsnämnden överlämnade den 24 april 2025 en skrivelse från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz m.fl. (M) till förvaltningen för beredning.

Ärendet

I skrivelsen skriver Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz m.fl. (M) att det ofta behövs individuellt utformade insatser för att ge personer långt ifrån arbetsmarknaden stöd att bli självförsörjande. Insatserna ska syfta till att hjälpa personer att snabbt nå egen försörjning för att undvika långvarigt behov av bistånd. Ett viktigt fokusområde för det arbetet är gruppen UVAS 16–29 år, unga i varken arbete eller studier.

Skribenterna lyfter att målgruppen UVAS är heterogen och att anledningarna till en svag ställning på arbetsmarknaden varierar och kan bero på exempelvis kriminalitet, fysisk eller psykisk ohälsa, hemmasittarproblematik, försörjningsstöd eller att personen är nyanländ. Insatser och verktyg för att hjälpa målgruppen in på arbetsmarknaden behöver vara mångfacetterade och individuellt anpassade. Det krävs även ett aktivt uppsökande arbete, både fysiskt

och digitalt, för att nå målgruppen som sällan själva ansöker om stödinsatser.

Skribenterna anser att det är viktigt att planering och arbetsmarknadsinsatser påbörjas så tidigt som möjligt, om insatser för att ungdomen ska klara skolgången misslyckats. För att lyckas få målgruppen att bli självförsörjande finns samtidigt ett behov av en sammanhållen kedja för arbetsmarknadsinsatser. Skrivelsen avslutas med följande frågeställningar till förvaltningen att besvara:

1. Hur ser stadsdelens arbete ut för att få gruppen UVAS 16-29 år att bli självförsörjande?
2. Vilket samarbete finns mellan stadsdelens skolor och förvaltningens arbetsmarknadsinsatser?
3. Bedriver stadsdelen något uppsökande arbete för att nå målgruppen?
4. Hur har utvecklingen av andelen UVAS i stadsdelen sett ut över tid?

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för individ- och familjestöd. Ärendet har behandlats i förvaltningsgrupp samt pensionärsrådet 2025-08-21.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Nedan redovisas förvaltningens svar på skrivelsens frågeställningar.

Hur ser stadsdelens arbete ut för att få gruppen UVAS 16–29 år att bli självförsörjande?

Arbetsmarknadspolitiken är i huvudsak ett statligt ansvarsområde, där Arbetsförmedlingen har en central roll. Samtidigt är kommunen i samverkan med Arbetsförmedlingen en viktig aktör på den lokala nivån och kommunens roll bygger på ett lagreglerat ansvar att förebygga arbetslöshet. Stockholms stad tillhandahåller, parallellt med den statliga arbetsmarknadspolitiken, insatser för att stödja stadens målgrupper till egen försörjning och nå de personer som statliga insatser inte når.

I Stockholms stad har arbetsmarknadsnämnden det politiska ansvaret för stadens arbetsmarknadsinsatser, kommunal vuxenutbildning, arbetsmarknadsfrågor och flyktingfrågor.

Arbetsmarknadsförvaltningen utför nämndens beslut och ansvarar för bland annat:

- Stadens samlade arbetsmarknadsinsatser.
- Den stadsövergripande samverkan med Arbetsförmedlingen.

- Samordning av feriejobb för ungdomar
- Uppsökande arbete riktat till unga 19–29 år som varken arbetar eller studerar (UVAS) och att erbjuda målgruppen stöd och insatser.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar även för den stadsövergripande samordningen av Kommunens aktivitetsansvar, KAA, som regleras i Skollagen. Målgruppen för kommunens aktivitetsansvar är unga som inte har fyllt 20 år och som inte studerar och inte har slutfört gymnasiet.

Arbetsmarknadsförvaltningen ansvarar för att arbeta uppsökande mot målgruppen och erbjuda lämpliga, individuella åtgärder. Syftet med insatserna ska i första hand vara att motivera unga i målgruppen att påbörja eller återuppta en utbildning, i andra hand erbjuds stöd mot arbete eller andra aktiviteter. Jobbtorg Stockholm är den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser för de målgrupper som staden arbetar med. I Stockholm finns det fyra Jobbtorg som riktar sig till UVAS och unga arbetssökande. De ligger i Skärholmen, Vällingby, Kista och Globen.

De som önskar och har behov av stöd att komma ut i studier eller arbete får information och stöd att kontakta Jobbtorg Unga. Stadsdelsförvaltningens kontakt med målgruppen handlar primärt om dem som också har behov av insatser som ska behövsbedömas eller har behov för sin försörjning. Det kan vara aktuellt inför eller parallellt med insatser som genomförs av arbetsmarknadsnämnden eller utbildningsnämnden. Avstämningar mellan stadsdelsförvaltningen och Jobbtorg Unga görs regelbundet under ett verksamhetsår. Olika vårdgivare är också förekommande samverkanspartners. Ofta ges samordnande insatser parallellt med arbetsmarknadsförvaltningens åtgärder, exempelvis sociala insatsgruppen (SIG) eller arbetslivsinriktad sysselsättning. Dock är ungdomar som får SIG allt yngre och många är i högstadieåldern snarare än i gymnasieåldern. Arbetet med feriearbete för ungdomar innebär också en viktig möjlighet för den yngre målgruppen. Stadsdelsförvaltningen har också en nära samverkan med Jobbtorg inom ramen för KAA. Även stadsdelsförvaltningens fritids- och fältverksamhet fungerar som en samarbetspart i det uppsökande arbetet kring målgruppen.

Vilket samarbete finns mellan stadsdelens skolor och förvaltningens arbetsmarknadsinsatser?

Utbildningsförvaltningen ansvarar för stadens skolor medan Arbetsmarknadsförvaltningen är huvudansvarig för stadens arbetsmarknadsinsatser. Hur samverkan däremellan är strukturerad har stadsdelsförvaltningen begränsad insyn i. Det förekommer att skola kallar socialtjänsten till informationssamtal när det bedöms relevant, företrädesvis utifrån behov av stöd som relaterar till

funktionsnedsättning. Generellt sett ansvarar skolan för att informera ungdomen och KAA om det finns behov hos exempelvis en ungdom som hoppar av gymnasiet. KAA arbetar uppsökande gentemot målgruppen.

Bedriver stadsdelen något uppsökande arbete för att nå målgruppen?

Barnfamiljer som är långvarigt aktuella på ekonomiskt bistånd får under våren och inför att ungdomar i hushållet ska ta studenten information vad gäller det egna försörjningsansvaret. I det fall en ungdom tar kontakt med socialtjänsten remitteras de vanligtvis till Jobbtorg Unga i syfte att upprätta en individuell planering för studier eller arbete i syfte att bli självförsörjande. Planeringen kan omfatta behov av att ge stöd kring andra sociala problem och utformas alltid utifrån individuella behov.

Eftersom det får konsekvenser för föräldrarnas ekonomi om en ungdom bor kvar i hemmet efter studenten utan egen försörjning och utan att bidra ekonomiskt så följs situationen regelbundet upp av handläggaren. Det uppsökande arbetet inom ekonomiskt bistånd, i relation till ungdomens situation, handlar primärt om att stötta föräldrarna och visa på vilket stöd som finns samt försöka nå den unga via tex telefonsamtal eller dialog under hembesök och motivera denne till aktivitet. Så länge ungdomen bor hemma utan sysselsättning så pågår detta arbete.

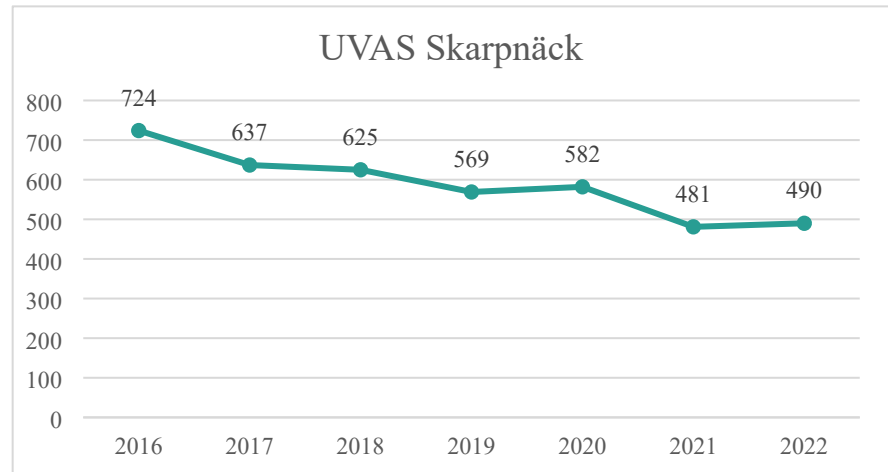
Stadsdelsförvaltningen har två stadsdelsmammor som arbetar uppsökande i stadsdelsområdet. De anordnar kvinnofika där de träffar kvinnor i stadsdelsområdet och informerar om olika teman, bland annat informerar de om Jobbtorgs insatser för både vuxna och ungdomar. I stadsdelsområdet har även Jobbtorg regelbundet sin drop-in verksamhet som en del av sitt uppsökande arbete.

Hur har utvecklingen av andelen UVAS i stadsdelen sett ut över tid?

Arbetsmarknadsförvaltningen gör analyser av utvecklingen av UVAS genom statistik från statistiska centralbyrån (SCB). Det finns en eftersläpning på två år i statistiken från SCB. I statistiken inräknas¹ en person som är 16–29 år, inte haft inkomst över ett prisbasbelopp, inte mottagit studiemedel/varit utbildningsregistrerad eller studerat vid SFI mer än 60 timmar och inte arbetspendlat till Norge eller Danmark.

¹ Arbetsmarknadsförvaltningen använder Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor, MUCFs, definition av UVAS.

Den senaste tillgängliga statistiken för Skarpnäck avser år 2022. Tabellen nedan redovisar antalet UVAS i stadsdelsområdet mellan 2015–2022.

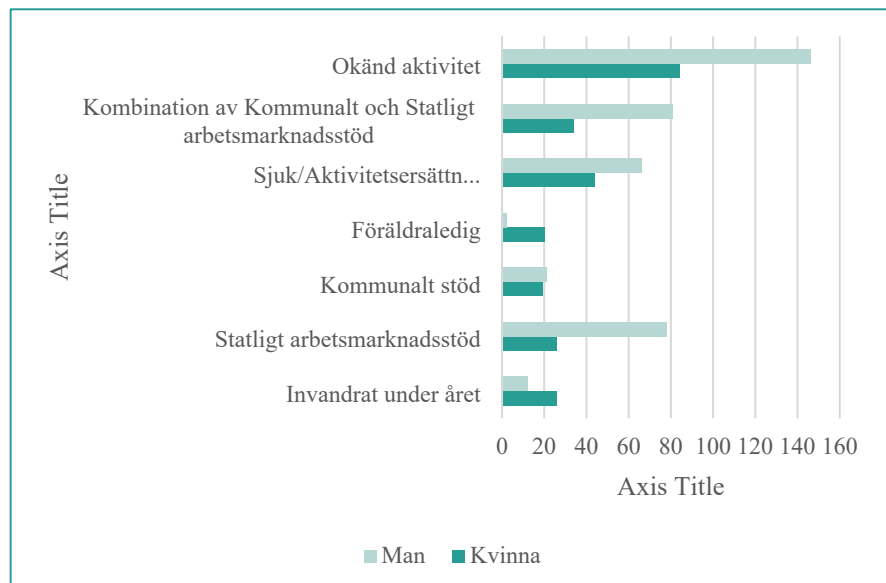
År 2022 var 7206 unga i åldern 16–29 år folkbokförda i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning, vilket innebär att 4,2 procent av stadens unga återfanns i Skarpnäck. I Skarpnäck var andelen UVAS 6,8 procent, vilket är lägre än genomsnittet för staden som är 7,5 procent. Totalt 490 personer, varav 193 kvinnor och 297 män ingick i målgruppen i stadsdelen.

Andelen UVAS skiljer sig åt mellan inrikes och utrikes födda personer. Bland inrikes födda i Skarpnäcks stadsdelsområde tillhörde 5,9 procent målgruppen UVAS, medan motsvarande andel utrikes födda var 11,8. Jämfört med år 2020 har andelen utrikes födda minskat från 13,8 procent och andelen inrikes födda minskat från 6,7 procent.

Sysselsättningen för unga som varken arbetar eller studerar redovisas av SCB enligt sju olika kategorier. Av statistiken framgår att betydligt fler män än kvinnor tar del av statligt arbetsmarknadsstöd samt en kombination av kommunalt och statligt stöd, samtidigt som det även är fler män än kvinnor som saknar en känd aktivitet. Kvinnor är i högre grad än män föräldralediga² och under 2020 var det även fler kvinnor än män bosatta i Skarpnäcks stadsdelsförvaltning som hade invandrat till Sverige under året.

Tabellen nedan redovisar aktiviteter under året (2022).

² Föräldrar ingår i gruppen UVAS om de har föräldrapenning på garantinivå (och i övrigt uppfyller villkoren). Däremot exkluderas de som har föräldrapenning på SGI-nivå, eftersom de antas vara etablerade på arbetsmarknaden.

I Skarpnäck saknade knappt hälften av de unga i målgruppen UVAS, 230 personer (46,9 procent), en känd aktivitet under år 2022. Motsvarande siffra för hela staden var 55,5 procent.

Förvaltning föreslår att detta tjänsteutlåtande överlämnas som svar på skrivelsen.

Jämställdhetsanalys

Det är fler pojkar/män i målgruppen än flickor/kvinnor. Antalet kvinnor har minskat jämfört med år 2020, medan antalet män som saknar känd aktivitet har ökat något jämfört med 2020. För att motverka omotiverade skillnader är det viktigt att fortsätta följa könsfördelningen och att identifiera om det finns behov av att anpassa insatserna för att möta specifika behov, för både kvinnor och män.

Jonas Lauri
Stadsdelsdirektör
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Hanna Jakhammer
Avdelningschef
Skarpnäcks stadsdelsförvaltning

Bilagor

- Skrivelse från Lena Kling (L), Gunnar Caperius (C) och Kristina Lutz m.fl. (M)

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Jonas Lauri, Stadsdelsdirektör	2025-07-30
Hanna Jakhammer, Avdelningschef	2025-07-30